

ønsker held og lykke med det arbejde. Jeg ved, at det er af stor fundamental betydning for Grønlands fremtid, og jeg håber, at det også vil være startskuddet til, at man vil finde nye indkomstkilder til Grønlands udvikling. Pas nu godt på den rigdom, der ligger her, og pas godt på at bruge den med tænkksomhed, således at den tjener det grønlandske folk og Grønland også på lidt længere sigt.

Til hr. Johannes Martin Olsen vil jeg sige, at jeg også har haft lejlighed til at møde lagmanden her i forbindelse med Folketingets åbning. Jeg mødte en lagmand, der som hr. Johannes Martin Olsen også er optaget af og bekymret for vores fællesskab. Det er jeg egentlig også. Jeg skal ikke skjule, at jeg har følt frustrationer. Jeg har en gang imellem følt, at de kære færinger skældte lige lovlig meget ud på os danske her nede.

Jeg føler en gang imellem, at hvis ægte venskab skal have varig værdi, bør jeg også sige lidt tilbage, og det lidt, jeg vil sige tilbage i dag, er netop at få det sagt i venskabets ånd. Jeg føler en gang imellem, at afstanden til at lægge alle Færøernes problemer over på danskernes skuldre, specielt den danske regerings, er meget, meget kort. Færøernes aktuelle situation er jo ikke alene bestemt af forholdet til den danske regering, men også af mange andre ting. Det ved hr. Johannes Martin Olsen godt, det ved jeg godt, det vi godt.

Jeg indrømmer, at fristelserne af og til er store i politik til at sige, at det er dem udenfor, der har hovedansvaret. Vi frakender os ikke vores ansvar, men jeg sender bare den stilfærdige hilsen: Mellem rigtige venner taler man ud i medansvar og også i kritik. Jeg synes også, jeg vil sige i aften, at det færøske folk, men først og fremmest færøske politikere har et klart medansvar for den udvikling, der har fundet sted på godt og ondt.

Når det så er sagt, er det også rigtigt at slå fast, at den færøske økonomi – og det er jeg enig i og glæder mig over på den danske regerings og det danske Folketings vegne – er inde i en positiv og god udvikling. Der tegner sig et overskud på de offentlige finanser, og jeg håber, at det holder. Gode fiskeressourcer er der, men ikke så mange, som vi kunne ønske. Hr. Johannes Martin Olsen nævnte sejen som en af de fiskearter, som man især skal være opmærksom på og passe på.

Jeg vil godt complimentere for den eftertænkksomhed og den modenhed, der har præget

omsorgen for færøsk økonomi. Det er vigtigt, at man holder fast, det er vigtigt, at man passer på, også hvad fiskeressourcerne angår, for det er så sårbart, og der skal ikke gå ret mange år, før man risikerer at komme i samme situation igen, hvis man ikke er meget selvdisciplinerende. Det ved jeg, og det håber jeg, at man vil være.

Så blev jeg spurgt: Hvad betyder rigsfællesskabet for regeringen i forhold til Færøerne? Jeg håber, at jeg har besvaret det. Jeg ville ikke tale så åbent, hvis det ikke betød fundamentalt meget for os. Rigsfællesskabet er kommet for at blive. Rigsfællesskabet er et fundament ikke alene i dette århundrede, men også i det næste, og derfor er jeg overbevist om, at vi vil formå ikke så meget at tale forbi hinanden som med hinanden, også når vi virkelig kommer på prøven den dag, vi kender resultatet af undersøgelseskommissionens arbejde, og den dag, vi skal tage fat dér.

I mellemtiden har vi et par ting, vi skal have klaret. Vi skal have taget fat på tilbagebetalingen af de lån, som den danske stat har ydet Færøerne. Også dér er der lagt nogle tidsterminer ind, som jeg kan glæde med, at jeg bekræftede og fik bekræftet fra lagmanden her for ganske få dage siden.

Jeg kan også give tilslutning til, at når det gælder Erhvervsudviklingsinstituttet, er vi også fra dansk side parat til i forbindelse med den økonomisk besværlige situation, som Erhvervsudviklingsinstituttet er i, at prøve at finde en løsning. Der ligger jo en lånekapital deroppe, og vi må diskutere, hvordan den kan transformeres til aktiv ansvarlig kapital. Vi har meget at arbejde med, vil jeg sige til hr. Johannes Martin Olsen, og vi har en fælles forståelse.

Til hr. Óli Breckmann er jeg bange for, at jeg må sige, at jeg ikke fandt en tilsvarende forståelse, men det er ny så i givet fald en observation, der ikke er ny hverken for hr. Óli Breckmann eller for mig.

Til hr. Otto Steenholdt vil jeg sige tak for de bemærkninger, der er faldet. Jeg har allerede kommenteret hr. Otto Steenholdts indlæg. Jeg vil godt supplere med en enkelt ekstra oplysning fra min udenrigsminister.

Når det gælder det grønlandske landsstyre og det danske udenrigsministerium og Dundas, vil jeg godt bekræfte over for hr. Otto Steenholdt, at vi i fællesskab har henvendt os til amerikanerne om tilbagelevering af Dundas til Thulebefolkningen. Jeg har også fået bekræftet